

НАРЕДБА за изграждането и поддържането на информационна система за оценка, управление и контрол на риска, в т.ч. за издаване на полици по задължителните застраховки по чл. 249, т. 1 от Кодекса за застраховането.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С наредбата се уреждат изискванията към информационните системи на застрахователите и тяхната оперативна съвместимост с информационните системи, регистри и бази данни, създавани и поддържани от Информационния център към Гаранционния фонд (наричан по-нататък „информационния център”).

Чл. 2. С наредбата се уреждат и изискванията към издаването и отчитането на договорите за задължителната застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите, договорите за гранична застраховка и сертификатите „Зелена карта” (наричани по-нататък „договорите”).

**Глава втора
ИЗИСКВАНИЯ**

Раздел I

Изисквания към информационните системи на застрахователите

Чл. 3. (1) Застрахователите адаптират информационните си системи към тези на информационния център, така че да се гарантира ефективното прилагане на възможността за точна оценка, управление и контрол на всички присъщи рискове, фактори и обстоятелства, характерни за застраховките по чл. 2.

(2) Всеки застраховател изгражда и поддържа информационна система, която да осигури електронно прочитане на данните от свидетелството за регистрация на МПС, както и генериране, издаване и отчитане на сключените договори по застраховките по чл. 2.

(3) Електронното прочитане трябва да осигурява коректно и точно въвеждане на данните от свидетелството за регистрация.

(4) Задълженията по предходните алинеи се отнасят за сключване и отчитане на всички договори по чл. 2, включително и тези, сключени чрез застрахователни посредници.

(5) Управителният съвет на Гаранционния фонд утвърждава формати и образци, необходими за генериране на информацията, както и изготвя вътрешни правила и процедури за осигуряване на регламентиран и контролиран достъп на застрахователите до базите данни, създавани и поддържани в информационния център. Вътрешните правила се представят за одобрение на заместник – председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор” (наричан по-нататък „заместник-председателя”).

Раздел II

Изискванията към издаването и отчитането на договорите за задължителните застраховки по чл. 2

Чл. 4. (1) Договорите имат единна унифицирана номерация, генерирана по ред и при условия, определени от управителния съвет на Гаранционния фонд.

(2) Договорът се генерира и издава от електронната система на застрахователя. При генериране на договора се извършва проверка на входните данни.

(3) Сключен договор се отчита в информационния център и в Комисията за финансов надзор (наричана по-нататък „комисията“) до 24 часа от неговото сключване.

(4) Корекция на допуснати грешки при отчитането на договор се извършва в срок до 48 часа от сключването на договора.

(5) Договорите се отчитат съобразно форматите и образците по чл. 3, ал. 3. Договор, който не е отчетен в съответствие с форматите и образците по изречение първо, или по който има непопълнени полета или полета съдържащи грешни, или неточни данни се приема за неотчетен.

Чл. 5. Застрахователите, след съгласуване с управителния съвет на Гаранционния фонд представят в комисията техническите си задания за адаптиране на информационните си системи съобразно изискванията на чл. 4 и ги публикуват по подходящ начин на електронните си страници в Интернет.

Чл. 6. Застрахователите осигуряват техническа възможност за извършване на проверки от служители на комисията относно изпълнението на процедурите, правилата и процесите за изпълнение на изискванията по чл. 3, ал. 2 и чл. 4.

ГЛАВА III

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 7. (1) Лицата, които са извършили нарушение на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват с наказанията по чл. 319 от Кодекса за застраховането, ако деянието не съставлява друго нарушение по част седма от Кодекса за застраховането.

(2) Актовете за установяване на административни нарушения на наредбата се съставят от длъжностни лица, оправомощени от заместник-председателя, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 295а, ал. 3 от Кодекса за застраховането и е приета с Решение № на Комисията за финансов надзор.

§ 2. В срок **четири месеца** от влизането в сила на наредбата, управителният съвет на Гаранционния фонд изготвя вътрешните правила по чл. 3, ал. 2 и ги представя за одобрение.

§ 3. В срок **три месеца** от влизането в сила на наредбата застрахователите, съгласувано с Гаранционния фонд, адаптират информационните си системи, съобразно изискванията по чл. 3, ал. 1, както осигуряват техническите възможности по чл. 6.

§ 4. В срок **три месеца** от влизането в сила на наредбата управителният съвет на Гаранционния фонд определя реда и условията за генериране на единната унифицирана номерация на договорите, както и механизмите за тяхното изпълнение и спазване от застрахователите.

§ 5. В срок **три месеца** от влизането в сила на наредбата застрахователите представят в комисията техническите си задания за адаптиране на информационните си системи по чл. 5.

§ 6. Комисията може да дава указания по прилагането на наредбата.

Мотиви

Във връзка с разпоредбата на чл. 28, ал. 2 от Закона за нормативните актове:

Необходимостта от приемане на предлаганата Наредба е продиктувана от промените в Кодекса за застраховането (ДВ, бр. 24 от 31.03.2009 г.) и по конкретно от новите разпоредби на чл. 295а, ал. 3:

„Информационна система

Чл. 295а. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31.03.2009 г.) (1) Информационният център изгражда и поддържа електронна информационна система за оценка, управление и контрол на риска, в т.ч. за издаване на полици.

(2) Изграждането и поддържането на информационната система по ал. 1 се извършва въз основа на следните принципи:

1. гарантиране актуалност и точност на подаваните и съхранявани данни;
2. осигуряване на подходяща среда за обмен на данни;
3. гарантиране на регламентиран и контролиран достъп до данните в електронната информационна система при спазване изискванията на закона, и
4. осигуряване на оперативна съвместимост и информационна сигурност.

(3) Събирането и съхраняването на информацията по ал. 1, както и достъпът на застрахователите до нея се уреждат с наредба на комисията и с правилника по **чл. 287, ал. 7.**”

Развитието на пазара по задължителната застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите и надзора върху него недвусмислено показват наличието на проблеми, които се нуждаят от трайно и ефективно решаване. Един от тези проблеми е качеството и надеждността на функциониращите информационни системи, елемент на които са информационните системи за отчитането на сключените застраховки. Такива системи са изградени, както при всеки един застраховател, така и в Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд.

Въпреки това обаче около 30% от сключените застраховки през 2008 г. и 2009 г. са отчетени със закъснение над 8 дни - за полиците, сключени в период извън кампания и над 45 дни – за полици, сключени в период на кампания. Вместо да намалява относителният дял на полиците, отчетени със закъснение, той се увеличава, като през 2010 г. надхвърля 35%. Също така около 3% от застраховките се отчитат в КФН със закъснение над 45 дни (60 дни - за полиците, сключени в период на кампания).

Също така е налице хипотеза за наличието на случаи, при които сключени застраховки изобщо не се отчитат в КФН и Гаранционния фонд. В подкрепа на такова заключение са противоречивите данни за обхвата на застрахованите моторни превозни средства (МПС) при ползването на различни методи за неговото изчисляване, като например:

- при прилагане на метода застраховани към регистрирани МПС – незастрахованите са 21.33%;
- при прилагане на метода пътнотранспортни произшествия с участието на незастраховани МПС – незастрахованите са 1.28% и
- при прилагане на метода претенции предявени към Гаранционния фонд – незастрахованите са 1.16%.

Друг проблем е, че значителна част от данните, съдържащи се в отчитаните застраховки са с грешки, което не позволява идентифицирането на застрахованите водач и моторно превозно средство. Този проблем е породен от издаването на полици от кочан и свързаната с това роля на човешкия фактор при попълването на реквизитите на полицата.

Към настоящия момент работна група с представители на Гаранционния фонд и Асоциацията на българските застрахователи подготвя техническо задание за реализирането на практическата възможност за издаване на полиците от електронните системи на застрахователите. Вече е налице определена проектна готовност по отношение на техническото задание, поради което е целесъобразно приемането на предлагания проект на наредба, с която да се определят принципните изисквания към информационната система и се поставят конкретни срокове за нейното изграждане и функциониране.

С приемането на наредбата ще бъдат реализирани всички предпоставки за постигане на следните цели:

- изграждане на актуална и надеждна база данни за сключените застраховки;
- чистота на данните, тъй като в достатъчна степен се елиминира човешкия фактор при издаването на полиците;
- гарантира се, че всички сключени полици ще бъдат отчитани и то в деня на тяхното сключване;
- ще бъде осигурена една от необходимите предпоставки за въвеждането на ефективна система бонус/малус, съответно ще бъдат определяни по-справедливи цени за водачите, които не причиняват ПТП, а тези които ги причиняват ще бъдат санкционирани с по-високи цени.

Прилагането на новата уредба ще има незначително и ограничено влияние върху бюджета на Комисията за финансов надзор, доколкото информационната система за отчитането на полиците следва да бъде адаптирана съобразно новите условия и да бъде осигурена техническа възможност за ежедневно подаване на данни към нея.

С предлаганата наредба не се въвеждат разпоредби от правото на Европейския съюз.